Embargoed *သတင်းထုတ်ပြန်ချက် စက်တင်ဘာ ၁၀၊ ၂၀၀၉, နံနက် ၁၁ နာရီအထိ ဘန်ကောက်၊ ထိုင်းနိုင်ငံ*

EARTHRIGHTS INTERNATIONAL

Contact: Matthew F. Smith, +66.87.181.0160, matthew@earthrights.org; Naing Htoo, +66.81.531.1256, nainghtoo@earthrights.org. **Embargoed** until Thursday, September 10, 11am Bangkok, Thailand

မှားယွင်းလွဲချော်နေသည့် နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက်များလေ့လာဆန်းစစ်မှုနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အဓမ္မလုပ်အားပေးစေခိုင်းမှုနှင့် သတ်ဖြတ်မှုများတွင် Total နှင့် Chevron ကုမ္ပဏီတို့ ဆက်စပ်ပတ်သက်နေမှုကိုဖေါ်ပြသည့် အစီရင်ခံစာ

မြန်မာ့စစ်အစိုးရမှ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ရောင်းချမှုမှ ရရှိသည့်ဝင်ငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ မီလီယံပေါင်း များစွာအား စင်ကာပူနိုင်ငံမှ ဘဏ်နှစ်ခုတွင် လျို့ဝှက်သိမ်းဆည်းသည့် ကိစ္စအား ERI မှထုတ်ဖော်

စက်တင်ဘာ ၁၀၊ ၂၀၀၉။ ဘန်ကောက်၊ ထိုင်းနိုင်ငံ --- စစ်အာဏာရှင်အုပ်ချုပ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဖြစ်ပွား သည့် အဓမ္မလုပ်အားပေးစေခိုင်းမှု၊ သတ်ဖြတ်မှု၊ ကြီးမားသည့်ချစားမှု၊ ဖိနှိပ်မှု စသည့်ချိုးဖေါက်မှုများတွင် Total နှင့် Chevron ကုမ္ပဏီတို့နှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်သည့် အစီရင်ခံစာနှစ်စောင်အား EarthRights International (ERI) မှ ယနေ့ထုတ်ပြန်လိုက်ပါသည်။ မြန်မာ့စစ်အစိုးရသည် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ရောင်းချမှုမှ ရရှိသည့်ဝင်ငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ မီလီယံပေါင်း များစွာအား စင်ကာပူနိုင်ငံတွင်မှ ဘဏ်နှစ်ခုတွင် လျို့ဝှက် သိမ်းဆည်းသည့် ကိစ္စအား ERI မှ ပထမဆုံးအကြိမ် ထုတ်ဖော်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၂ နှစ်အတွင်းပြုလုပ်ခဲ့သည့် သုတေသနလုပ်ငန်းကို အခြေခံပြီး ***Total Impact: The Human Rights, Environmental, and Financial Impacts of Total and Chevron's Yadana Gas Project in Military-Ruled Burma (Myanmar)*** အမည်ဖြင့် စာမျက်နှာ ၁၁၀ ရှိ အစီရင်ခံစာတွင် Total နှင့် Chevron ကုမ္ပဏီတို့၏ရတနာသဘာဝဓါတ်ငွေ့စီမံကိန်းမှ မြန်မာစစ်အစိုးရအား အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄.၈၃ ဘီလီယံ ဝင်ငွေပံ့ပိုးပေးနေသည်ဟု ဖေါ်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာစစ်အစိုးရသည် ယင်းဝင်ငွေအကျိုးအမြတ်မှ အနည်းဆုံး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄.၈၀ ဘီလီယံအား နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာငွေတွင် မည်သို့ထည့်သွင်း ခြင်းမရှိသည်ကို ရှင်းလင်းတင်ပြထားသည်။

ယုံကြည်ရသည့် အမည်မဖေါ်လိုသည့် သတင်းအရင်းအမြစ်တစ်ခုကို ကိုးကား၍ ရတနာသဘာဝဓာတ်ငွေ့ ပိုက်လိုင်း၏ဝင်ငွေအား Overseas Chinese Banking Corporation (OCBC) နှင့် DBS Group (DBS) တို့မှ လက်ခံသိမ်းဆည်းထားသည်ဟု စွပ်စွဲထားသည်။ OCBC သည် စင်ကာပူနိုင်ငံ၏ သက်တမ်း အရှည်ဆုံး ဘဏ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ DBS မှာ ငွေကြေးပိုင်ဆိုင်မှုအားဖြင့် အကြီးဆုံးဘဏ်တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ERI မှ ဆိုသည်။

ဤဝင်ငွေများ၏ အကျိုးဆက်မှာ Total နှင့် Chevron တို့မှ နအဖ စစ်အစိုးရကိုခေါင်းမာလာစေရန် အားပေးအားမြောက်ပြုလုပ်ရာတွင် အဓိကပါဝင်သည်မက နအဖစစ်အစိုးရအပေါ် နိုင်ငံတကာနှင့် ပြည်တွင်းတို့၏ ဖိအား ပေးမှုများကို ထိရောက်မှုမရှိလာသည့်အပေါ် အဓိကအကြောင်းရင်းတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ERI မှ ဆိုသည်။

"မြန်မာစစ်အစိုးရအကြီးအကဲတွေဟာ ကိုယ့်ပြည်သူလူထုတွေ လူမှုရေးအသုံးစရိတ်တွေ အာရှမှာ အနိမ့်ဆုံး ဆင်းရဲနွမ်းပါးစွာ ခံစားနေရတဲ့အချိန်မှာ သူတို့ကျတော့ စင်ကာပူနိုင်ငံမှာ ဒေါ်လာဘီလီယံ ပေါင်းများစွာရှိတဲ့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ဝင်ငွေတွေကို သွားပြီးတော့သိုဝှက် ထားတယ်" ဟု အစီရင်ခံစာကို အဓိက ဦးဆောင် ရေးသားသူ ERI မှ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ Matthew

Smith က ဆိုသည်။ ၄င်းက "အဲဒီပိုက်လိုင်းမှ ရရှိတဲ့ဝင်ငွေ တွေဟာ စစ်အစိုးရရဲ့အသက်သွေးကြောဖြစ်သည်မက ၄င်းတို့ရဲ့အာဏာကို အဓိကသက်ဆိုးရှည်စေတဲ့ဟာ ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းမှ အဲဒါကိုအသုံးပြုပြီး မြန်မာပြည်သူလူထုတွေကို ပံ့ပိုးကူညီပေးနိုင်ပါ လိမ့်မယ်" ဟု သူက ဆက်လက်ပြောဆိုပါသည်။

ERI အနေဖြင့် နိုင်ငံတကာငွေကြေးဈေးကွက်တွင် တရားမဝင်သည့်ဝင်ငွေများအား တားဆီးရန် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်သည့်အဖွဲ့အစည်းလုပ်ငန်းရှင်များအား ဖိအားပေးမှုများပြုလုပ်ရန်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဘဏ် accounts သို့ ငွေကြေးဝင်ထွက်မှုများကို တင်းကျပ်လာစေရန် နိုင်ငံတကာကို တိုက်တွန်းနိုးဆော်ထားသည်။

ဝင်ငွေများကိုရရှိစေသည့် Total နှင့် Chevron ဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းဒေသအတွင်းမှ ဓာတ်ပုံများ၊ ရာပေါင်းများစွာသော ရွာသားများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များမှ အဓမ္မလုပ်အားပေးစေခိုင်းမှု၊ သတ်ဖြတ်မှု၊ ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်အားချိုးဖေါက်မှုနှင့် လွတ်လပ်စွာသွားလာခွင့် ချိုးဖေါက်မှု စသည့် ချိုးဖေါက်မှုများကို ရတာနာစီမံကိန်းနှင့် ဆက်စပ်နေကြောင်း ပို၍ထင်ရှားစေခဲ့သည်။

"ငါတို့ပိုင်ဆိုင်ထားတဲ့ မြေယာတွေမရှိတော့တဲ့အတွက် ရွာအနားတွေမှာ ဘာမှတောင်ယာတွေ စိုက်ပျိုးလို့ မရတော့ဘူး" ဟု Total နှင့် Chevron လုံခြုံရေးတပ်၏ သိမ်းပိုက်မှုကြောင့် နယ်မြေဆုံးရှုံးခဲ့ရသည့် ရွာသား တစ်ယောက်မှ ဆိုသည်။ "စစ်တပ်တွေအတွက် လုပ်ပေးနေရတဲ့ အလုပ်တွေက အခုထိရှိနေတုန်းပဲ" ဟု ပိုက်လိုင်းလုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့အတွက် အဓမ္မလုပ်အားပေးအကြောင်းကို အခြားသော ရွာသားတစ်ယောက်မှ ပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပိုက်လိုင်းလုံခြုံရေးစစ်တပ်မှ ဒေသခံရွာသားများကို သတ်ဖြတ်သည့်ဖြစ်ရပ်များနှင့် လွတ်လပ်စွာသွားလာသည့် အခွင့်အရေးချိုးဖေါက်မှုများကို အသေးစိတ်တင်ပြထားပါသည်။ "ကျနော်တို့ ဘယ်နေရာကိုမှ လွတ်လွတ် လပ်လပ်သွားလို့ မရဘူး" ဟု ရွာသားတစ်ဦးက ၄င်းတို့၏ရွာအပေါ် ရတနာပိုက်လိုင်းလုံခြုံရေးတပ်မှ သွားလာရေး တင်းကျပ်လိုက်သည်ကို ယမန်နှစ်က ဤသို့ရှင်းပြခဲ့သည်။

"သူတို့စီမံကိန်းနဲ့ဆက်စပ်တဲ့ ချိုးဖေါက်မှုတွေ မရှိတော့ဘူးလို့ Total နဲ့ Chevron ကုမ္ပဏီတို့က ပြောကြတယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒါဟာ လုံးဝမမှန်ကန်ဘူး" ဟု အစီရင်ခံစာရေးသားရာတွင် အဓိကပါဝင်သည့် ERI ၏ ပြောရေး ဆိုခွင့်ရှိသူ ကိုနိုင်ထူးက ပြောခဲ့သည်။ ၄င်းမှ "Total နှင့် Chevron တို့ရဲ့ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များက အတင်းအဓမ္မလုပ်အားပေးစေခိုင်းမှု၊ သတ်ဖြတ်မှုနဲ့ အခြားချိုးဖေါက်မှုတွေ ကျူးလွန်နေတဲ့အချိန်မှာ ကုမ္ပဏီတွေက မိမိတို့ရဲ့ စီမံကိန်းနောက်ဆက်တွဲ အကျိုးဆက်တွေအကြောင်းကို နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းတွေကို လိမ်ညာပြီး ပြောနေတယ်" ဟု ဆက်ပြောသည်။

ရတနာစီမံကိန်းအပေါ် မှားယွင်းစွာရေးသားဖေါ်ပြတဲ့ ကိစ္စရပ်များကို ဦးတည်ရေးသားသည့် Getting it Wrong: Flawed "Corporate Social Responsibility" and Misrepresentation Surrounding Total and Chevron's Yadana Gas Pipeline in Military-Ruled Burma (Myanmar) အမည်ရှိ အခြားအစီရင်ခံစာ တစ်စောင်ကို ERI မှ ထုတ်ပြန်ထားသည်။ စာမျက်နှာ ၈၄ မျက်နှာရှိ ယင်းအစီရင်ခံစာအား ၇ နှစ်တာကာလအတွင်း ကောက်ယူစုဆောင်းခဲ့ သည့် မှတ်တမ်းများကို အခြေခံပြီး Total နှင့် Chevron တို့၏ လူထုဆက်ဆံရေး ကြိုးစားမှုအပါအဝင် ကုမ္ပဏီမှ နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက် လေ့လာဆန်းစစ်မှုအား ၂၀၀၂ နှစ်မှစပြီး ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းရှင်းလင်းဖေါ်ပြထားသည်။ ယင်းနောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက် လေ့လာဆန်းစစ်မှုအား အမေရိကန်နိုင်ငံအခြေစိုက် CDA Collaborative Learning Projects မှ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

စီမံကိန်းဒေသA တွင်းဖြစ်ပွားသည့် A တင်းA ဓမ္မလုပ်A ားပေးစေခိုင်းမှုများကို ကုမ္ပဏီမှ ရပ်တန့်ပေးနိုင်ခဲ့သည်ကို နိုင်ငံတကာA လုပ်သမားA ဖွဲ့ချုပ် (ILO) မှ A သိA မှတ်ပြုခဲ့ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည့် A ပေါ်Total ကုမ္ပဏီမှ လိမ်လှည့်ခဲ့ကြောင်း

ERI မှ သက်သေသာဓကများဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ ILO မှ ဤကဲ့သို့သော ထုတ်ဖော် ပြောဆိုမှုများ ပြုလုပ်ခြင်းမရှိခဲ့သည့် A ပြင် ယင်းတင်ပြချက်A ၁း မှန်ကန်မှုမရှိသည့် ပြောဆိုချက်သာဖြစ်ကြောင်း တရားဝင်ငြင်းဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

Total စီမံကိန်း၏နောက်ဆက်တွဲ A ကျိုးဆက်A ပေါ်CDA ၏ လေ့လာဆန်းစစ်ချက်များမှာ တိကျမှန်ကန်မှု မရှိခြင်းနှင့် မှားယွင်းစွာရေးသားဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဤA စီရင်ခံစာမှ ဖော်ပြထားသည်။ CDA ၏ မှတ်တန်းကောက်ယူသည့် နည်းနာနှင့် တွေ့ရှိချက်များမှာ "ဆိုးဝါးစွာ မှားယွင်းလွဲချော်" ပြီး၊ A ထူးသဖြင့် ရင်းနှီးမြှုတ်နှံသူ၊ မူဝါဒချက်မှတ်သူနှင့် A ခြားသောရေနံကုမ္ပဏီများမှ ၎င်းA ပေါ် A မှန်A ကန်မှတ်ယူပြီး A ၁းကိုးA ၁းထား ပြုနေခြင်းဖြစ်သည်။

"CDA က မြန်မာနိုင်ငံA တွင်း Total နဲ့ Chevron တို့ရဲ့ စီမံကိန်းနောက်ဆက်တွဲA ကျိုးဆက်တွေဖြစ်တဲ့ A ဓမ္မလုပ်A ၁းပေးစေခိုင်းမှုတွေ၊ သတ်ဖြတ်မှုတွေနဲ့ A ခြားချိုးဖေါက်မှုပေါ် ကုမ္ပဏီမှဖုံးကွယ်ချေဖျက်ရန်သူကြိုးစားနေပြီး CDA မှပါဝင်ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်ပါတယ်" ဟု ERI ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိ ကိုနိုင်ထူးက ဆက်လက်ပြောဆိုသွားပါသည်။

CDA သည် "ပိုက်လိုင်းကျေးရွာ" များကို ရေနံကုမ္ပဏီ၏ A စောင့်A ရှောက်ကိုရယူပြီး Total မှ ပံ့ပိုးခန့်A့ သည့်ဘာသာပြန်များဖြင့် ၅ ကြိမ် လာရောက် လည်ပတ်ခဲ့သည်ဟု သိရှိရသည်။ CDA သည် Total ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်း များနှင့် စစ်A စိုးရထောက်လှမ်းရေးများရှေ့မှောက်တွင် ရွာသားများကို A ့ပ်စုလိုက် တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ဒေသခံရွာသားများမှ CDA A ဖွဲ့နှင့် A ခြားသော နိုင်ငံခြားသားများA ၁း မှန်ကန်သောသတင်း A ချက်A လက်များ ပြောဆိုတင်ပြခြင်းမပြုလုပ်ရန် ရတနာစီမံကိန်း လုံခြုံရေးစစ်တပ်များက ခြိမ်းခြောက်တားဆီးခဲ့သည့်လုပ်ရပ်များကို ERI မှ မှတ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည်။

"ကျနော်တို့တိတိကျကျသိတဲ့ ကိစ္စတွေကို နိုင်ငံခြားသားတွေကို ကျနော်တို့A ကုန်လုံးမပြောဘူး၊ ဘာဖြစ်လဲဆိုတော့ စစ်သားတွေက ကျနော်တို့ကို A ရင်သတိပေး ခြိမ်းခြောက်ထားတယ်" ဟု A စီရင်ခံစာတွင် ကိုးကားခဲ့သည့် ရွာသားတစ်ယောက်မှ ပြောခဲ့သည်။

"CDA ရဲ့ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံ A တွင်းTotal နဲ့ Chevron စီမံကိန်းရဲ့ နောက်ဆက်တွဲ A ကျိုးဆက်တွေ A ကြောင်းကို မှားယွင်းပြီးတော့ ဖော်ပြတာမကသေးဘူး၊ မြန်မာနိုင်ငံA တွင်း သဘာဝA ရင်းA မြစ်တူးဖော်တဲ့ လုပ်ငန်းမှာ တာဝန်ရှိတဲ့ရင်းနှီးမြှုတ်နှံမှုများ ပြုလုပ်ရင် ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ပြောတယ်၊ A မှန်ဆိုရင် A`လိုမဟုတ်ပါဘူး" ဟု ERI မှ Matthew Smith မှ ဆိုသည်။ "CDA ရဲ့လေ့လာဆန်းစစ်ချက်ကို ကိုင်ပြီးတော့ Total နဲ့ Chevron တို့လိုမျိုး မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရင်းနှီးမြှုတ်နှံလို့ရတယ်လို့ A ခြားရေနံကုမ္ပဏီတွေ ထင်မြင်နေကြလိမ့်မယ်။ A`ဒါဟာ မှားယွင်းတဲ့ A ချက်A လက်တွေဖြစ်တယ်၊ ပြုလုပ်မည့် စီမံကိန်းA သစ်တွေရဲ့ လမ်းကြောင်းတွေမှာ နေထိုင်တဲ့ ဒေသခံပြည်သူလူထုတွေကို A န္တရာယ်ဖြစ်စေမှာ ဖြစ်တယ်" ဟု သူက ဆက်ပြောသည်။

ERI A နေဖြင့် Total နှင့် Chevron ကုမ္ပဏီတို့A ၁း မြန်မာနိုင်ငံမှ ထွက်ခွါသွားရန် တောင်းဆိုခြင်းမဟုတ်ပေ။ သို့သော်လည်း ၁၉၉၂ ခုနှစ် ကတည်းက မြန်မာစစ်A စိုးရကို ထောက်ပံ့ပေးနေသည့် ဝင်ငွေရများကို ရှင်းလင်းတင်ပြရန်၊ စီမံကိန်းဒေသတွင် ကျယ်ပြန့်သည့်ချိုးဖေါက်မှုများကို A သိA မှတ်ပြုရန်၊ စီမံကိန်းဒေသA တွင်း၌ A ဓမ္မလုပ်A ၁းပေးစေခိုင်းမှုများကို ရပ်တန့်စေခဲ့သည်ဟု မမှန်ကန်သည့် မှားယွင်းသည့် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှုများကို ပြန်လည်ရှင်းလင်းပေးရန်နှင့် A စီရင်ခံစာတွင် ပါဝင်သည့် A ခြားသော A ကြံပြုချက်များကို A လေးA နက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် တောင်းဆိုပါသည်။

###